

Huvudman

OSBY KOMMUN
kommun@osby.se

Beslut

Datum 2026-09-18

Dnr SI 2025:7737

Sida 1 (3)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Örkenedskolan F-9 i Osby kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 30 september 2025.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Örkenedskolan F-9 i Osby kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt beaktande av nationella prov, frånvaroutredningar och skolans åtgärdande arbete för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling.

Skolinspektionen har den 30 september 2025 beslutat att förelägga Osby kommun att senast den 19 augusti 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brist rörande särskilt beaktande av nationella prov.

Osby kommun har den 17 augusti 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Osby kommun har följt föreläggandet samt om påtalad brist har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Särskilt beaktande av nationella prov

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade huvudmannen i beslut den 30 september 2025 att se till att lärare vid betygssättning i ämnen där elever genomfört nationella prov särskilt beaktar elevens resultat på det nationella provet. Vidare förelade Skolinspektionen huvudmannen att inkomma med redovisning där det framgår vilka elever som gjort nationella prov i årskurs 6 i matematik och engelska under vårterminen 2026 och vad de har fått för betyg på det nationella provet respektive i det ämne för vilket provet gjordes. Av redovisningen skulle det även framgå vilka elever som gjort nationella prov i årskurs 9 i matematik, engelska, svenska/svenska som andraspråk samt i de samhälls- och naturorienterande ämnena som

tilldelats skolan under vårterminen 2026 och vad de har fått för betyg på det nationella provet respektive i det ämne för vilket provet gjordes. Skolinspektionen förelade också huvudmannen att i de fall elevens ämnesbetyg avviker från resultatet på det nationella provet ange hur det nationella provet särskilt beaktats vid betygssättningen i ämnet.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen tillsammans med rektorn reviderat Osby kommuns rutin för Bedömning och betyg. Rutinen är uppdaterad och började gälla inför 2026 års nationella prov och har varit utgångsläge för allt arbete på samtliga grundskolor i Osby kommun. Huvudmannen har fört diskussioner med rektorsgruppen och följt upp arbetet med rutinen där en av frågeställningarna har haft fokus på om lärarna har diskuterat med rektor i de fall där planerat betyg inte överensstämmer med resultat på nationella provet. Vidare framgår att samtal och diskussioner kring bedömning och betygssättning har förts mellan ämnesbehöriga lärare i samråd med rektor. Huvudmannen har i sin redovisning också redovisat elevers resultat på nationella prov, för vilket ämne provet gjordes samt elevernas betyg för samma ämne gällande matematik och engelska i årskurs 6 under vårterminen 2026, samt matematik, engelska, svenska/svenska som andraspråk samt i de samhälls- och naturorienterande ämnena i årskurs 9 under vårterminen 2026. I redovisningen uppger även huvudmannen, i de fall elevens ämnesbetyg avviker från resultatet på det nationella provet, hur det nationella provet har särskilt beaktats vid betygssättningen. Av inkommen redovisning framgår också minskade avvikelser mellan nationella provbetyg och ämnesbetyg.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 20 a § skollagen framgår att vid betygssättning i ett ämne som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Av förarbetena till skollagen framgår att en lärare inte kan bortse från resultatet på ett nationellt prov, som är välkonstruerat och noga utprövat och som utvecklats just för att vara ett stöd vid betygssättningen. Att provet särskilt ska beaktas vid betygssättningen understryker att resultatet på ett nationellt prov normalt sett har en större betydelse än vilket annat enskilt prov eller bedömningsunderlag som helst. Med "särskilda skäl" avses sådana situationer där det finns ovanliga och särskilt beaktansvärda omständigheter som gör att den betygssättande läraren ska kunna göra ett

avsteg från bestämmelsens huvudregel. Typiskt sett bör det vara fråga om situationer där provresultatet eller resultat på delprov inte ger en rättvisande bild av vad som är tidigare känt om elevens kunskaper och detta beror på omständigheter som eleven inte själv råder över. Det kan exempelvis vara fråga om felande teknik och hjälpmedel som inte fungerat vid ett delprov. Det kan också vara fråga om personliga förhållanden, t.ex. dödsfall i familjen eller vänskretsen eller andra omvälvande händelser. Det kan dock även vara fråga om omständigheter som eleven själv förfogar över, såsom att det har konstaterats att eleven har fuskat vid provet. (prop. 2017/18:14 sid. 26).

Skolinspektionens bedömning

Utifrån den inkomna redovisningen framkommer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen avseende särskilt beaktande av nationella prov får anses avhjälpt. Ärendet ska därför avslutas.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Ingrid Jacobsson

Föredragande
Signerat av: Ingrid Jacobsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare David Carvajal Winberg deltagit.